

SKUP RURALNIH SOCIOLOGA:

AKTUELNI PROBLEMI I PERSPEKTIVE SELA (RURALNOSOCIOLOŠKI I SRODNI ASPEKTI)

IVAN CIFRIĆ

Filozofski fakultet, Zagreb

U Osijeku je 7. i 8. listopada održan znanstveni skup na temu »Aktualni problemi i perspektive sela« na kojemu je učestvovalo oko pedesetak sudionika.

Osnovne podloge za ovaj skup dalo je 14 autora, okupljenih oko projekta kojega je inicirao Centar za idejno-teorijski rad CK SKH »Vladimir Bakarić«. Projekt nosi naziv »Jugoslavensko socijalističko društvo i seljaštvo«, a cilj mu je sintetiziranje dosadašnjih spoznaja iz oblasti ruralne sociologije o različitim aspektima uloge i položaja seljaštva u poslijeratnom jugoslavenskom razvoju. Referati četrnaestorice autora temelje se na njihovim studijama izrađenim za spomenuti projekt.

Podneseni referati na ovom skupu objavljeni su u časopisu **Sociologija sela**, god. 26, br. 99—100, 1988. godine. To su: Puljiz, V., **Seljaštvo u Jugoslaviji**, Štambuk M., **Društveni razvoj i selo**, Livada, S., **Socijalno-demografske promjene u selu i poljoprivredi**, Župančić, M., **Integracija seljačke poljoprivrede u agroindustrijski kompleks**, Defilipis, J., **Tendencije razvoja seoskih gospodarstava**, Malić, A., **Zemljište i poljoprivreda**, Hođić, A., **Životni standard seoskog stanovništva**, Bičanić, I., **Mjerenje nejednakosti u jugoslavenskom selu**, Cvje-

tićanin Vlado, **Motivacije mješovitih domaćinstava i njihovih alterativno zaposlenih članova**, Oliveira Roca, M., **Cirkulacija aktivnog stanovništva u selu**, Lajić, I., **Agrarna gustoća i vanjske migracije poljoprivrednog stanovništva SR Hrvatske**, Magdalenić, I., **Seljaci i Savez komunista krajem osamdesetih**, Hrženjak, J., **Društveno-ekonomski odnosi u Jalžabetu nekad i danas**, te Cifrić, I., **Seljaštvo i politika**. Pored ovih, unaprijed pripremljenih referata, na skupu je prezentirano još nekolicina saopćenja.

Osnovna karakteristika skupa je bila vrlo kritičko preispitivanje dosadašnjih spoznaja iz ruralne sociologije, sučeljavanje s ideološkim i tradicionalnim obrascima o seljaštvu, te iznošenje osnovnih znanstvenih pretpostavki za daljnja istraživanja ruralnih sredina. Osnovna intonacija u ocjenjivanju položaja seljaštva u suvremenim uvjetima i tendencijama brzog socijalnog i tehnološkog razvoja u oblasti agrara isticala je da se položaj društvenih grupa na selu mora sagledavati u kontekstu tendencija i promjena seoskih naselja — ne samo kao sela već kao naselja budućnosti. Zato su diskusije o tim problemima korespondirale s nekim diskusijama o svjetskim tokovima i problemima ruralnih sredina. Konstatirano je da se u naše vrijeme odvija proces ponovnog vraćanja stanovništva na selo, ali ne i na iste uvjete i način života kakav je bio prije u selu. Stoga i socijalizam mora odbaciti ideološki plašt o seljacima i selu kao mjestu jedne vrste »idiotskog načina života« i razmišljati o njegovoj budućnosti kao što razmišljaju neke razvijene zemlje. S tim u vezi sociolozi smatraju da se u Rumunjskoj zbiva u suvremenim uvjetima nepoznat način rješavanja problema sela — nasilni proces destrukcije sela. Grupa so-

ciologa je predložila da se stručnom elaboracijom izrazi profesionalno nezadovoljstvo i istakne neslaganje s nasiljem nad historijskim procesima u odnosu selo—grad.

Skupnom je dominirala metoda dijaloga i konfrontacije, što je doprinijelo kvaliteti znanstvenog valoriziranja problema. Za skup su pokazali

interes i društveno-politički i državni organi. Tako je na skupu učestvovao i predsjednik Komiteta za poljoprivredu iz SRH, što je očito znak potrebe da se koriste sociološke i druge spoznaje o selu u budućim mjerama planiranja razvoja.

Domaćin skupa je bio Centar za idejno-teorijski rad MOK Osijek.